

**„ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ТП ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО „НЕСЕБЪР“**

**ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ
ДЕЙНОСТТА НА ТП ДЪРЖАВНО ЛОВНО
СТОПАНСТВО „НЕСЕБЪР“**

2020-2024 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

През 2017 г. ТП Държавно ловно стопанство „Несебър“ прие да управлява горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии* на *Съвета за стопанисване на горите*. Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за сертификация по системата на Националния стандарт за отговорно управление на горите:

1. Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.
2. Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.
3. Права на коренното население (неприложим за България).
4. Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.
5. Ползи от гората - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.
6. Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.
7. Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.
8. Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

9. Високи консервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите консервационни стойности в горите.
10. Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на Националния стандарт.

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на Националния стандарт и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ДЛС „Несебър“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ДЛС Несебър се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе иницириано изготвянето на настоящия документ.

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ДЛС „Несебър“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДЛС както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДЛС върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДЛС, които са били идентифицирани;
- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи с ръководството на ДЛС „Несебър“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДЛС „Несебър“. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ДЛС „Несебър“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДЛС и територията управлявана от ДЛС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДЛС;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации и други.

Реализацията на ОСВ се проведе в периода: 01.01.2025 и 30.06.2025 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ДЛС „Несебър“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДЛС „Несебър“, Националният стандарт на Р. България включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите и др.
- Комуникация с ръководството и служителите на ДЛС „Несебър“.

Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДЛС подпомага/ ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДЛС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи.

РЕЗУЛТАТИ

ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

В обхвата на дейност на ДЛС “Несебър” влиза територията на Община Несебър, Поморие и Руен. Това са едни от най-силно развитите в туристическо отношение региони на страната. Разположението на община Бургас с много добре развитата си инфраструктура, развитите туризъм и търговия в района, добре работещото земеделие не могат да се смятат за пример за зависимост на населението от дадени горски територии и безалтернативност в приходите на домакинствата от горскостопанските дейности. Това се потвърждава и от проведените срещи с кметствата на малките и отдалечени селища в общината, които са най-зависими от горските ресурси предвид демографията им със значително застаряващо и нетрудоспособно население. Социалното значение и необходимостта за осигуряване на достатъчно количество дърва за огрев за местното население в района на ДЛС “Несебър” не могат да бъдат пренебрегвани при дейностите по управлението на горите. Не трябва да се допуска преексплоатация на ресурсите, което в бъдеще би могло да доведе до сериозни социални конфликти. Проблеми биха възникнали също, ако в следствие неправилна търговска политика се намалят количествата дърва за огрев и дървен материал, отделяни за задоволяване на нуждите на местното население. Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал в резултат на необходимост от доставянето му от други региони. Не особено доброто социално-икономическо положение на населението не би позволило на местните хора да заплащат висока цена.

МЯСТО НА ЛОВНОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ

За район на дейност на ТП ДЛС "Несебър" са определени горските територии – държавна собственост намиращи се в общините Поморие, Несебър и Руен с 34 населени места (гр. Несебър, гр. Обзор, гр. Свети Влас, с. Баня, Гильовца, с. Емона, с. Кошарица, с. Козница, с. Оризаре, с. Паницово, с. Приселци, с. Равда, с. Раковсково, с. Тънково, гр. Поморие, гр. Каблешково, гр. Ахелой, с. Александрово, с. Бата, с. Белодол, с. Габерово, с. Горица, с. Гълъбец, с. Дъбник, с. Каменар, с. Козичино, с. Косовец, с. Лъка, с. Медово, с. Порой, с. Страцин, с. Рожден, с. Рудина, с. Сини рид). Общата горска площ е 37160,3 ха, като държавна горска територия е 18792,0 ха. Стопанството е разделено на 3 горскостопански участъка: I-"Горица"; II-"Раковсково" и III-"Несебър". Горите в района на стопанството като източник на дървесина, странични ползвания и други ползности имат голямо значение за икономиката на общините и областта. За задоволяване на местното население, ежегодно се отпускат дърва за огрев и строителна дървесина. Добре развитото ловно стопанство създава условия за допълнителни доходи, чрез отсрела на дивеч за месо и ловни трофеи.

Територията на стопанството е обект на туризъм и курортолечение. Комплексите „Слънчев бряг“ и „Елените“ и многобройните хотели по крайбрежието допълват картината на един курортен край, който гората прави още по-привлекателен. Наред с морския туризъм е добре развит и ловният. Добиват се много капитални трофеи от благороден елен, дива свиня и муфлон, които са на световно равнище.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЛС „НЕСЕБЪР“ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ДЛС „Несебър“ със седалище в гр. Несебър е създадено през 1903 г. С влизането в сила на Закона за горите от 2011 г. е териториално поделение към Югоизточно държавно предприятие (ЮИДП) – Сливен. ТП ДЛС „Несебър“ управлява територия от 37160,3 ха, разпределена по вид собственост, както следва:

№	Вид собственост	Площ, ха	%
1	Държавни гори и земи	18792.0	50.6
2	Общински земи и гори	16108.9	43.3
3	Частни гори и земи	888.1	2.4
4	Гори и земи на юридически лица	28.9	0.1
5	Гори временно стопанисвани от общината	1342.4	3.6
Общо:		37160,3	100

Територията на стопанството обхваща два склона и множество странични разклонения по централното било на Източна Стара планина и централната част на подобласт Варненско-Бургаско Черноморие. Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са много ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важна водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Според класификацията на Д. Димитров територията на ДЛС „Несебър“ попада в 3 климатични области: Черноморска, Умереноконтинентална и Преходно-континенталната климатична област. Климатът на територията на ДЛС „Несебър“ е основно с преходно-континентален характер, който е благоприятен за развитието на естествената и изкуствено създадената дървесна растителност. Разликите в количествените им показатели по подпояси оказват влияние върху продължителността на вегетационния период, върху разпределението на дървесните видове и обособяването на различните типове месторастения. Така в подпояса на крайречните и лонгозни гори (Т-I-1) с надморска височина 0-500 м са формирани свежи, свежи до влажни месторастения. В този подпояс попадат горите в местността „Калината“ и горите разположени около курортния комплекс „Слънчев бряг“. В подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (Т-I-2) с надморска височина 0-500 м са формирани предимно богати и среднобогати, сухи и свежи месторастения, заети от естествени издънкови и семенни гори от благун, цер, келяв габър, източен бук, горун, габър и др. Тук попадат почти всички гори на стопанството. Лесистостта на района е 42,9%, със средна възраст на насажденията - 73 години. Установеният сега запас на стопанството към 2019 г. е 4 665 195 куб.м. Средният запас на 1 хектар се оценява на 184 м³/ха.

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции. Основната част от горите на територията на ТП ДЛС „Несебър“ са включени в различните категории ГВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейност.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/ групи:

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДЛС	Степен на социално въздействие на дейностите на ДЛС (високо-средно-ниско)	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ДЛС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите - Бургас	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДЛС и територията управлявана от ДЛС	ниско	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Бургас	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДЛС и територията управлявана от ДЛС във връзка с изпълнението на екологичното законодателство.	средно	опазване на биологичното разнообразие; опазване на водите;
	Басейнова дирекция „Черноморски район“	Управление на водите в Черноморски район в т.ч. в териториите от горския фонд; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите	ниско до средно	контрол на състоянието и проводимостта на речните легла в т.ч. превенция от наводнения; контрол на количеството и качеството на водите;
	Дирекция „Инспекция по труда“ - Бургас	Спазване на трудовото законодателство	средно	спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници; спазване на изисквания на КТ за горските работници;

	Районно управление – Поморие, Несебър и Руен към Областна дирекция на МВР - Бургас	Извършване на оперативно-издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и административнонаказателна дейност	средно високо до	контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива; обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности;
	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението" – Несебър и Поморие	Пожарна безопасност и защита на населението	високо	превенция и борба с горските пожари;
Местно население	Кметове на Общини Несебър, Поморие и Руен, Общински администрации, кметове на населените места	Осигуряване на базисни нужди на местното население	високо	осигуряване на местното население с дърва за огрев; паша в горите; опазване на водоизточниците за населените места; опазване на местата от значение за местните общности; опазване на местната инфраструктура;
	Физически лица жители на населените места попадащи в обхвата на ДЛС	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	високо	осигуряване на дърва за огрев; паша; защита на личната собственост; осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване; възможности за заетост;
Бизнес	Фирми в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности,	високо	осигуряване на равноправен достъп до дейности възлагани от ДЛС; осигуряване спазването на безопасността на труда;

		строителство и поддръжка на горски пътища; дървообработване		своевременно разплащане с подизпълнителите;
	Водоснабдяване и канализация ЕООД – Пловдив, район Несебър, Поморие и Обзор	Поддържане на водопреносната и водопроводната мрежа в т.ч. преминаващата през горските територии; управление на санитарноохранителните зони	средно високо до	съобразяване на горскостопанските дейности със СОЗ и опазване на източниците на питейна вода;
Недържавни собственици на гори	Община Несебър Община Поморие Община Руен	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/преминаване на гори стопанисвани от общината;
	Частни горовладелци	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/преминаване на гори собственост на частни лица;
Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Лов и опазване на дивеча на територията. Извършват таксация на дивеча. Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча).	средно	съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;

ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ДЛС „Несебър“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности, както и достъпът до горските разсадници. Със заповед на Директора на РДГ – Бургас може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

Общата площ на недържавните гори на територията на общините Несебър, Поморие и Руен възлиза на близо 18368,3 ха (49,4 % от горските територии). Подкрепата на ДЛС за недържавните собственици на гори е главно в посока издаването на различни документи, като таксационни описания, препис извлечения и др. ДЛС спомага и за придвижването на преписки до Лесозащитна станция – Варна в случаи на проблеми със здравословното състояние на недържавните гори.

На този етап липсват съществени проблеми по линията на взаимодействие недържавни собственици – ДЛС и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще.

Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев

Общият запас (с клони) на дървесината в държавните горски територии на ТП ДЛС „Несебър“ възлиза на **4665195 м³**.

Съгласно действащият Горскостопански план общото предвидено ползване на дървесина за 10-годишен период (2019-2029 г.) възлиза на 226 122 куб.м. м³ или 21 299 м³ средногодишно. Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ДЛС „Несебър“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев (почти на 100 % извън по-големите населени места), тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДЛС „Несебър“.

Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област, като според ДЛС местното население е осигурено с необходимите количества. Това в голяма степен се споделя и от представителите на местната власт, макар и да са налице някои сигнали за известно забавяне на доставките (което е възможно да се дължи на липсата на работна ръка).

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДЛС „Несебър“ с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. Изключително ниския дял на частните гори и невъзможността на общинските горски предприятия да задоволят нуждите на местното население, поставят стопанството под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ДЛС „Несебър“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. На територията на стопанството има 2 горски разсадника – „Поморие“ и „Порой“.

ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Паща и събиране на недървесни горски продукти

За периода 2020-2024 г. Има седем постъпили заявления от ползванели на недървесни горски продукти. Две от тях са за странични ползвания и услуги (колове, пръчки), а пет от заявленията са за придобиване собственост върху паднали дивечови рога от благороден елен (182.83 кг).

Лов и опазване на дивеча

Основните видове дивеч на територията на стопанството са: дива свиня, благороден елен, елен лопатар, муфлон, див заек, чакал, лисица, горски бекас др. Ловът е традиционно занимание за района, като териториите са обособени в 3 ловностопански комплекса – „Горска барака“, „Богдана“ и „Калината“. Два от тях са разделени на ловища както следва: ЛСК „Богдана“ с ловища: Рожден и Дапча; ЛСК „Горска барака“ с ловища: Казанлъка, Златева чешма, Харамы дере, Сухата река, Свети Влас, Орто, Емона, Вълчи бари, Попови ниви, Обзор, и една оградена площ „Горска барака“, а ЛСК „Калината“ се състои от една ОП „Калината“. Действащи в района са три Ловно-рибарски дружества (ЛРД/ЛРС) „Гларус-Поморие“, „Балкан-2012“ и „Несебър“. В обхвата на ЛРД

„Несебър“ са включени следните ловностопански райони (ЛРСР): Несебър и Баня с 297 членове; в обхвата на ЛРС „Балкан-2012“- Оризаре и Бата с 86 членове, а в обхвата на ЛРД „Гларус-Поморие“ влизат следните ловностопански райони: Медово, Поморие-град, Гълъбец, Козичино, Каблешково, Горица, Сини рид, Поморие-Свети Георги (квартал), Обзор, Паницово, Страцин, Дъбник, Лъка и Ахелой, Гюльовца, Кошарица, Обзор, Порой, Приселци, с 893 членове.

На територията са регистрирани общо 1276 ловци. Всички те са пряко за заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др.

Ползването на дивеч в ДЛСР за периода на анализа е както следва:

№	вид	Пролетен запас		Ползване		
		2025 г.	Полово съотношение М:Ж	Мъжки	Женски	Общо
Едър дивеч						
1	Благороден елен	341	1:2.2	82	23	105
2	Елен лопатар	63	1:2.3	22	3	25
3	Сърна	67	1:0.8			1
4	Дива свиня	233	1:1.1	42	21	63
5	Муфлон	133	1:1.6	8	6	14
Хищници						
6	Чакал	404				55
7	Лисица	265				1
8	Язовец	120				2
Прелетен и водоплаващ дивеч						
7	Бекас					62

За ловностопанските 2020-2024 година на територията на ловностопанския район на ДЛС „Несебър“ са добити следните ловни трофеи, отличени с медали по СИС:

№	Вид дивеч	Медали			
		Злато	Сребро	Бронз	Всичко
1	Дива свиня	1	1	4	6
2	Благороден елен	4	9	8	8
5	Елен лопатар	1	0	2	2
7	Муфлон	3	3	0	3

Опазване на горите

Опазването на горските територии от страна на ДЛС се осъществява по 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ДЛС е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализируют органите на МВР и РДГ - Бургас и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Бургас.

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДЛС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. Ролята на ДЛС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото. Ежегодно се разработва и утвърждава План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране. Случаите на пожари в района за периода 2020-2024 г са 19 на брой, всички върхови. 5 от тях са причинени от небрежност, а причините за останалите са неустановени. Видовете пожари и щетите от тях са обобщени в следващите таблици.

ОПОЖАРЕНА РАСТИТЕЛНОСТ (дка) -> 01.01.2020 - 31.12.2024		
1	Иглолистна	16.00
2	Широколистна	353.00
3	Смесена	7.00
4	Трeви, незалесени площи и мъртва горска постилка	83.00
Всичко		459.00

СОБСТВЕНОСТ (дка) -> 01.01.2020 - 31.12.2024		
1	Държавна собственост	322.00
2	Общинска собственост	105.00
3	Частна собственост	32.00
4	Други	0.00
Всичко		459.00

РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДЛС „НЕСЕБЪР“

ТП ДЛС „Несебър“ не е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности.

При проведените интервюта с представители на туристическия бранш не бяха идентифицирани силно негативни социални въздействия от дейността на ДЛС. Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях

Територията на ТП ДЛС „Несебър“ е богата на биологично разнообразие доказателство за което са обявените 7 защитени територии (4 защитени местности и 3 природни забележителности) по Закона за защитените територии и 6 защитени зони (4 зони за опазване на местообитанията и 2 зони за опазване на местообитанията на птиците) по ЗБР. Данни за защитените територии и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в Доклада за горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДЛС „Несебър“.

ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горите в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване. Притесненията на местното население са свързани преди всичко със сечите във вододайни зони и в близост до каптажи. Кметовете на населените места са особено чувствителни в това отношение, което налага чрез подходяща комуникация ДЛС да поддържа високо ниво на доверие. За това ежегодно ръководството на стопанството уведомява кметовете за подотделеите, в които ще се извършват горскостопански мероприятия през цялата година.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Макар и не структуроопределящ отрасъл за общините Несебър, Поморие и Руен, горският сектор създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ДЛС от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения за разгледани диференцирано.

ТП ДЛС „НЕСЕБЪР“ КАТО РАБОТОДАТЕЛ

Към месец януари 2025 г., ТП ДЛС „Несебър“ осигурява директна заетост на близо 48 човека. Импиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки, гарантирани отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене по чл.193, ал. 3 от ЗГ и др.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанският план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ТП ДЛС „Несебър“ няма случай на сериозни трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Често това води до неизпълнение на сключените договори и санкции за фирмите и по всеобщо мнение в съвсем близко бъдеще може да се стигне до компрометиране изпълнението на планираните горскостопански дейности. Причините за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи сегашната ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата като цяло е тежка и все по-малко са онези, които са готови да жертват личния си комфорт;
- работата е недобре платена, резултат от ниските разценки;
- външни причини като липсата на горски пътища, остарялото оборудване, лоши метеорологични условия често водят да ниска производителност респ. заплащане;
- обезлюдяване на много от селата от района и ограничен брой на лицата в трудоспособна възраст.

Липсата на работна ръка създава и особени конкурентни взаимоотношения между самите фирми. Често те са принудени да постъпват нелоялно една спрямо друга “изкушавайки” ограничения контингент от работници с по-добри ставки или по-лесни обекти, което води до мигрирането на едни и същи работници от една фирма в друга, често без да са изпълнили задълженията си към предходната фирма.

Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което според собствениците на фирмите води и до неграмотно ползване на гората.

Голяма част от наетите работят без договори респ. изплащане на социалните осигуровки, трябва сами да осигуряват оръдията на труда като бензиномоторни триони, гориво за тях, животинска сила за извоз и др. Причината е не само в самите фирми, но и в самите работници, като са налице и абсурдни ситуации, при които работници отказват сключването на трудови договори, тъй като това автоматически ще ги лиши от социалните плащания за безработица.

Исключителен е и проблема с осигуряването на безопасността на труда. Част от фирмите не са склонни да инвестират в лични предпазни средства, а тези които предоставят такива срещат трудности с това да накарат работниците да ги използват.

С въвеждането на сертификацията на територията на стопанството, бе разработена процедура за провеждане на инструктаж по безопасност на труда на персонала на наетите за провеждане на различни дейности от страна на самото стопанство. С известна тревога се приема процеса по приваждане управлението на горите в съответствие с принципите и критериите на FSC, тъй като това според фирмите ще доведе до допълнителни изисквания към тях и необходимост от инвестиции, които те на този етап няма как да направят (напр. в лични предпазни средства) и това допълнително ще усложни проблема с работната ръка.

ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДЛС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните.

Дърводобивните фирми, работещи в района на ТП ДЛС „Несебър“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството и основната част от негодуванията им са свързани с изисквания произтичащи от националната нормативна уредба, която ДЛС трябва да прилага. Болшинството

от фирмите са малки, с по около 20 работника и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими. Това силно ограничава възможностите за инвестиции в нова техника, технологии и квалификация на работната ръка. Работи се с морално остаряла техника и неграмотен контингент, което предопределя ниската производителност на труда и ниското качество на изпълнение на дейностите, като последното често води до конфликти.

ПРИНОС НА ДЛС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДЛС и местната общност. Част от корпоративната социална отговорност на стопанството са предоставяни дърва за огрев, коледни елхи, фиданки за залесяване, спонсорирани са различни събития.

КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДЛС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ.

ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ДЛС е на сравнително добро ниво. Не са констатирани и съществени проблеми с достъпа до информация. Горскостопанският план, като основен документ за стопанството е публичен и няма случаи на отказ от страна на ДЛС по постъпили искания по Закона за обществен достъп до информация. В своите отговори, служителите се стремят чисто научната информация да се представя в по-достъпен език. Стопанството поставя и публикува информацията касаеща засегнати и/или заинтересованите страни на информационни табла в административната сграда и на интернет адрес: <https://dlsnesebur.uidp-sliven.com/>

МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ДЛС се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/ заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ТП ДЛС

„Несебър“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДЛС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители ДЛС	на Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДЛС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)

Кметове на общините/ населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	Ежегодно
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	<p>Комуникация с местните кметове за необходимите количества</p> <p>Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места</p> <p>Разясняване на правилата за ползване</p>	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност

Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор Копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тръжна процедура
		Провеждане на начален инструктаж.	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДЛС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на промени в нормативната уредба
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови	Текущо

	консервационна стойност	ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДЛС за разпознаване и опазване за защитени видове	Ежегодно

Заб.: В таблицата на са включени взаимодействията на ДЛС с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДЛС произтичащи от законодателството. Посочените срокове за минимално допустимите.

МХАНИЗЪМ ЗА РЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на FSC, и по което се очаква отговор. ДЛС „Несебър“ разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злополуки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка със горската сертификация, ДЛС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;

- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на Националния стандарт и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за безплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

Във връзка с това, обществено достъпната информация е налична на интернет страницата на стопанството www.dlssnesebur.uidp-sliven.com, раздел „документи“ и раздел „горска сертификация“, както и в административната сграда на ТП ДЛС „Несебър“: гр. Несебър, ул. „Дюни“ № 21. При интерес и въпроси за разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др. както и на конкретните изисквания на FSC имащи отношение ще бъде обърнато внимание на съответната заинтересована страна.

АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/засегнатите страни от дейността на ДЛС се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани страни се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/смекчаването им.

АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ТП ДЛС „Несебър“ се актуализира **на всеки 5 години**, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/района.

Изготвил:

инж. Ина Иванова	лесничей	дата: 01.07.2025 г.
(собствено и фамилно име)	(длъжност)	(подпис)	

Съгласувал:

инж. Димитър Тонков	заместник-директор	дата: 01.07.2025 г.
(собствено и фамилно име)	(длъжност)	(подпис)	